

Memòria d'activitat de Comitè Nacional de Bioètica d'Andorra Any 2017

El Comitè Nacional de Bioètica d'Andorra, com a òrgan assessor del Govern i de la comunitat científica i ciutadana en matèria d'ètica i bioètica, ha portat a terme diverses línies de treball durant l'any 2017 que es concreten en el present document.

Durant aquest any se celebren 4 reunions de treball:

- 9-10 de març de 2017
- 15-16 de juny de 2017
- 21-22 de setembre de 2017
- 16-17 de novembre de 2017

Accions més destacades portades a terme pel CNBA al llarg de 2017:

- Anàlisi, reflexió i debat sobre els esborranys i les diverses esmenes al projecte de *Llei de drets i deures dels usuaris i dels professionals del sistema sanitari i sobre la història clínica*, presentades pels grups parlamentaris i seguiment de tot el procés fins a la seva aprovació (BOPA: Núm. 75 any 2017 de 22 de novembre de 2017). Aquesta llei regula els drets i deures que tenen tant els usuaris com els professionals del sistema sanitari d'Andorra aportant seguretat jurídica a tots els actors implicats:
 - **Drets** com el dret a la informació i a l'autonomia, el dret a un tracte digne, el dret a la intimitat i a la confidencialitat de les dades de salut, el dret en relació amb la història clínica i amb la participació en projectes de recerca, entre els més destacats.
 - **Deures** com el de cuidar la pròpia salut, el deure de fer un ús racional i responsable del sistema sanitari i segons les necessitats de salut de cadascuna de les persones, el deure d'utilitzar de manera responsable les instal·lacions sanitàries del país, el deure d'evitar qualsevol tipus de manca de respecte o agressivitat envers els usuaris i els professionals de la salut, el deure de facilitar tota la informació veraç i necessària, sobre l'estat de salut al professional sanitari, entre altres.
- Al llarg de 2017 es recorda al Ministeri de Salut la necessitat que Andorra s'adhereixi i ratifiqui el *Conveni Europeu sobre els drets humans i la biomedicina* (Consell d'Europa, 1997), ja que és un document de reflexió que garanteix la protecció dels drets humans i la dignitat de l'ésser humà respecte a les

aplicacions de la biologia i la medicina, tal com ja es va recomanar en el document "Proposta d'actuació urgent per l'Adopció del Conveni" lliurat pel Comitè al maig de 2014.

- Proposta de redacció d'un reglament de creació d'un **Comitè Nacional d'Ètica d'Investigació** (CEI) amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats d'Andorra en relació a la recerca i la biomedicina i alineat amb la descripció que fa el Comitè de Bioètica de Catalunya: *Els comitès d'ètica de la investigació són grups multidisciplinaris que tenen la capacitat d'aprovar i denegar projectes de recerca, després d'emetre un dictamen públic en el qual s'avaluen els aspectes metodològics, ètics, jurídics i socials que permeten desenvolupar el projecte. També fan el seguiment de l'estudi fins a la seva finalització, i realitzen tasques docents i divulgatives molt rellevants. La Declaració d'Hèlsinki estableix en l'article 23 que aquests comitès han de ser transparents, independents i degudament qualificats* (Comitè de Bioètica de Catalunya, 2017).

Aquesta acció s'emmarca en l'article 3.7 del Reglament del CNBA (Funcions del Comitè)¹.

- Reflexió, debat i anàlisi al voltant de *l'Avantprojecte de Llei de reproducció humana assistida*. En relació a aquesta qüestió el Comitè ha dedicat diverses sessions de treball per respondre les demandes del Ministeri de Salut, aportant un document final d'opinió i recomanacions.
- Reflexió, debat i anàlisi al voltant de *l'Avantprojecte de Llei d'òrgans, cèl·lules, teixits, sang i medicaments de teràpia avançada*, i recomanacions al Ministeri de Salut sobre diverses qüestions relacionades amb la bioètica i la biomedicina i la seva aplicació concreta en el nostre entorn.
- Reunions de reflexió i treball amb el Ministre de Salut, Sr. Álvarez Marfany i el Secretari d'Estat de Salut, Sr. Joan Antoni León.
- Redacció final i revisió dels documents següents:
 - Proposta de model de Document de Voluntats Anticipades (DVA)
 - Document de bones pràctiques en el context de l'atenció a persones amb discapacitat.
- Redacció de diversos documents de reflexió i anàlisi encomanats i adreçats al Ministeri de Salut sobre qüestions relacionades amb la bioètica i la biomedicina. Disponible a: <https://www.salut.ad/cnba>

¹ Article 3.7: promoure la creació d'un comitè ètic d'investigació com a òrgan de supervisió i control de la recerca biomèdica que es dugui a terme al Principat d'Andorra.

- *Estimació sobre els continguts que hauria de presentar la futura normativa sobre la gestió de mostres biològiques d'origen humà amb finalitat diagnòstica, terapèutica i d'investigació.*
- *Consideracions i proposta d'esmenes del Comitè Nacional de Bioètica d'Andorra (CNBA) al projecte de Llei "Drets i deures dels pacients i sobre la història clínica" publicat al Butlletí del Consell General de 31.10.2016.*
- *Consideracions del Comitè Nacional de Bioètica dirigides a la M.I. Sr. Carles Àlvarez Marfany, Ministre de Salut, en relació a la "Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat" i la seva aplicació a Andorra.*
- Actualització de la documentació de la pàgina web del CNBA: Comitè Nacional de Bioètica d'Andorra² (Memòries anuals, documentació d'interès, revisió de correu, etc.).

Línies futures de treball per al pròxim any 2018:

Pel que respecta a les línies futures de treball del CNBA i fent ús de la competència que li atorga el Reglament intern per actuar d'ofici en aquelles qüestions que consideri d'interès per al país i de conformitat amb el que disposa l'article 3.2 i 3.5³ del CNBA, es proposa treballar sobre diverses temàtiques al llarg de 2018.

- Finalització d'una proposta de model de Document de Voluntats Anticipades i pla d'actuació per a la seva difusió. Aquest document té l'objectiu de donar informació clara i senzilla a la ciutadania d'Andorra sobre el DVA i les diverses consideracions que cal tenir en compte a l'hora de la seva elaboració.
- Finalització del *Document de Bones Pràctiques* en el context de l'atenció a les persones amb discapacitat i continuar el seguiment de les possibles implicacions de l'aplicació a Andorra de la Convenció de drets de les persones amb discapacitat (ONU, 2006).
- Impulsar la creació del Comitè d'Ètica de la Investigació d'àmbit nacional.
- Reflexió i anàlisi sobre la donació d'òrgans, cèl·lules, teixits, sang i sobre els medicaments de teràpia avançada.

² Veure: <https://www.salut.ad/cnba>

³ Article 3.2: Emetre informes o recomanacions en relació a aquelles qüestions que plantegin implicacions ètiques, a iniciativa del propi Comitè.

Article 3.5: Valorar aquelles qüestions mancades de regulació, que generen dificultats i orientar el seu desenvolupament normatiu amb criteris ètics per donar més seguretat jurídica als professionals i a la societat en general.

- Reiterar la recomanació del CNBA al Govern per a l'adhesió d'Andorra al Conveni europeu sobre els drets humans i la biomedicina (Consell d'Europa, 1997).
- Continuar donant resposta a totes les consultes realitzades pel Govern, institucions públiques andorranes, la comunitat científica i a la resta de la societat, sobre les controvèrsies ètiques i socials que poden derivar dels avenços en les ciències de la biologia, la medicina, la biotecnologia i de les ciències de la vida.
- Actuar d'ofici en qüestions relacionades amb la bioètica i que poden ser d'interès pel CNBA i per la ciutadania d'Andorra.
- Augmentar la visibilitat al CNBA dins de la societat andorrana i continuar amb la tasca de divulgació de qüestions bioètiques sempre que hi hagi disponibilitat pressupostària.

Andorra la Vella, març de 2018.

Antoni Badia Trilla
President del CNBA